

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr

**Μήνυμα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Κ. Γαβρόγλου, για την 27^η
Ιανουαρίου, Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος**

Η 27η Ιανουαρίου καθιερώθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος. Είναι η μέρα που ο συμμαχικός στρατός έφθασε στο Άουσβιτς και έκλεισαν για πάντα οι πύλες του κολαστηρίου, του τόπου μαρτυρίου για τους Εβραίους της Ευρώπης.

Ήταν ο επίλογος μιας πρωτοφανούς θηριωδίας. Η τελευταία λέξη μιας από τις πιο σκοτεινές και φρικτές σελίδες της ιστορίας και το τέλος ενός εγκλήματος που η ανθρωπότητα έκανε χρόνια να συλλάβει σε όλες του τις διαστάσεις.

Το Ολοκαύτωμα, η μαζική εξόντωση ανδρών, γυναικών και παιδιών μέσα σε θαλάμους αερίων με βασανιστήρια φρικτά, έχει μια θλιβερή μοναδικότητα που κανείς δεν πρέπει ποτέ να ξεχνά.

Για πρώτη φορά, μέσα στην καρδιά της Ευρώπης, εφαρμόστηκε το αρρωστημένο σχέδιο της επικυριαρχίας ενός λαού με όρους φυλετικής καθαρότητας και εφαρμόστηκε η «Τελική Λύση». Στην Ευρώπη του Διαφωτισμού και του Πολιτισμού γεννήθηκε το έκτρωμα του Ναζισμού. Στην Ευρώπη δημιουργήθηκαν οι θεωρίες περί «Άριας Φυλής», το Άουσβιτς και το Ολοκαύτωμα που, εν ονόματι μιας παρανοϊκής φυλετικής ιδεολογίας, ψυχρά υπολογίστηκε, καταστρώθηκε και εξελίχθηκε με στόχο να αφανιστεί ένας λαός. Το Ολοκαύτωμα όμως είναι ένα έγκλημα που δεν είχε προηγούμενο, γιατί για πρώτη φορά στην ιστορία δεν αφορούσε ούτε εδαφικές διεκδικήσεις, ούτε την κατατρόπωση πολεμικών αντιπάλων. Και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε!

Σε ολόκληρη την κατεχόμενη από τους Ναζί Ευρώπη, κυνηγήθηκαν, εκτοπίστηκαν, οδηγήθηκαν στα στρατόπεδα του θανάτου και εξοντώθηκαν 6 εκατομμύρια Εβραίοι. Μέρος αυτής της τραγωδίας εκτυλίχθηκε μοιραία και στη χώρα μας. Περίπου 60.000 Έλληνες Εβραίοι ήταν τα θύματα αυτής της θηριωδίας. Το Ολοκαύτωμα οδήγησε σε αφανισμό τις εβραϊκές κοινότητες της Θεσσαλονίκης και των Ιωαννίνων και έγιναν μαζικές εκτοπίσεις από το Διδυμότειχο έως την Κρήτη και από την Κέρκυρα έως τη Ρόδο. Κάποιοι κατάφεραν να διαφύγουν ή να βρουν καταφύγιο σε σπίτια χριστιανών συμπολιτών τους. Όμως, ο εκτοπισμός, ο δημόσιος εξευτελισμός στις κεντρικές πλατείες, τα βασανιστήρια και τελικά η εξόντωσή τους, όπως και των ομοφυλόφιλων και των Ρομά, στα στρατόπεδα του Γ' Ράιχ ήταν ο κανόνας. Και όταν η χώρα απελευθερώθηκε, λιγότεροι από 11.000 Έλληνες Εβραίοι είχαν τελικά επιζήσει.

Μαζί με όσα η συλλογική μνήμη δεν πρέπει ποτέ να αφήνει στο ημίφως είναι και το γεγονός ότι το τέλος του πολέμου επεφύλαξε αποκλεισμούς, φόβο και αμφισβήτηση ακόμη και της ίδιας της αλήθειας που κατέθεταν όσοι επιβίωσαν σχετικά με όσα έζησαν στα στρατόπεδα του θανάτου. Τα απομεινάρια αυτής της αμφισβήτησης αποτελούν το σαθρό αφήγημα από τους ιδεολογικούς επίγονους των αρνητών του Ολοκαυτώματος. Εκείνους που σήμερα αντιμετωπίζουν τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, υποτιμητικά, ρατσιστικά έως και βίαια.

Σήμερα, δεν αρκεί να νιώθουμε αποτροπιασμό, ξεφυλλίζοντας τις σκοτεινές σελίδες του Ολοκαυτώματος και του Ναζισμού. Εκείνο που χρειάζεται είναι να συστρατευτούμε συνειδητά και αποφασιστικά απέναντι σε όσους τις εγκωμιάζουν ή εμπνέονται από αυτές και να θυμόμαστε ότι τα εγκλήματα στην ιστορία αλλά και στη ζωή δεν γίνονται μόνο από όσους τα εκτελούν, αλλά και από όσους τα ανέχονται και σιωπούν.

Για τον λόγο αυτό, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δίνει ιδιαίτερη σημασία στη σημερινή Ημέρα Μνήμης και καλεί την εκπαιδευτική κοινότητα στο σύνολό της να υπερασπιστεί τη δημοκρατία, την ελευθερία, την κοινωνική δικαιοσύνη. Βασισμένη στην ιστορική γνώση να αποκρούσει με σθένος τον ρατσισμό, τη ξενοφοβία, τη μισαλλοδοξία, τις διακρίσεις και τις προκαταλήψεις. Στοιχεία που δημιουργούν τραύματα και ρήγματα στην ιστορία της ανθρωπότητας και στον πολιτισμό μας.

Στο πλαίσιο αυτών των δράσεων, τη φετινή σχολική χρονιά διοργανώσαμε τον μαθητικό διαγωνισμό δημιουργίας ταινίας μικρού μήκους με θέμα «Το Ολοκαύτωμα και οι Έλληνες Εβραίοι», και καλούμε τους μαθητές και τις μαθήτριες να γίνουν οι ίδιοι/ες ερευνητές/τριες του παρελθόντος μέσα από την αναδίφηση και τη μελέτη πρωτογενών και δευτερογενών ιστορικών πηγών. Να αφουγκραστούν, δηλαδή, την ιστορία και να νιώσουν το βάρος της.

Αυτή η αναμέτρηση με το παρελθόν είναι η δικλείδα για το μέλλον. Είναι εκείνο που τόσο απλά και με τέτοια ευκρίνεια περιέγραψε βιωματικά ο Πρίμο Λέβι κάνοντας την ανατομία της κόλασης του Άουσβιτς στο βιβλίο του «Εάν αυτό είναι ο Άνθρωπος». Γράφει: «Εάν μέσα απ' τα στρατόπεδα θα μπορούσε να δραπετεύσει ένα μήνυμα και να φτάσει στους ελεύθερους ανθρώπους θα ήταν αυτό: Προσπαθήστε να μην υποστείτε στο σπίτι σας αυτό που έχει επιβληθεί σε εμάς εδώ».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ